

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԱՐ

■ Մի խումբ գրականագետների Աղբիւր-Տարազի խմբագիր պ. Տիգրան Նազարեանի հրաւերով ժողովուած նորա մօտ, որոշեցին հիմք դնել գրականագետների միութեան, որի նպատակն է հայ գրագետներից, առանց խտրութեան ուղղութիւնների և քաղաքական դաւանանքների, կազմել մի գերդաստան։ Միութեան կանոնագիրը կազմելու համար հրաւիրուած է մի առաւել բաղմամարդ ընդհանուր ժողով։

■ Մեր առաջնակարգ եկեղեցականներից մէկը, Տ. Սուքիաս արքեպիսկոպոս Պարզեանը, որ իշխ. Գօլիցիինի ժամանակ արքորուած էր Օրէնրուրգ Հայոց եկեղեցական կալուածների գրաւման ժամանակ, անցիալ նոյնմքերին վերադարձաւ արքորից և մեկնեց ս. Էջմիածին։ Սրբադանը քաջառդջ է և պահպանել է գործելու իրեն յատուկ աշխոյժն ու հռանդը։

■ Մեր աշխատակից Հ. Բենիկ վարդապետը, տասն հրկար ամիսներ Թիֆլիսում անգործ մնալուց յետոյ, ուր հրաւիրուած էր իբրև քարոզիչ աւագ եկեղեցու ս. Առաջնորդի, վանքի միաբանութեան և պ. երեցփոխանի ցանկութեամբ և վեհ. Հայրապետի յատուկ հաճութեամբ, այժմ նշանակուեց Բեսարաբիայի Թեմի դպրոցական գործի ղեկավար, համաձայն հեռադրական առաջարկութեան Բեսարաբիայի Թեմի առաջնորդ Տ. Ներսէս արքեպիսկոպոսի։ Թէ ինչո՞ւ Հ. Բենիկ վարդապետին զլացուեցաւ Տիֆլիսում խոստացուած պաշտօնը, որի ոռծիկն իսկ նշանակել էր իւր կողմից բարեգործ պ. Աղ. Մանթաշեանը, այդ մեզ համար մութ մնաց. այսքանը միայն լսել ենք, որ վեհափառը զժգո՞հ է մնացել գործի այդ ելքից։

■ Մենք ստացել ենք հրատարակութեան համար Էջմիածնի ճեմարանի մի քանի նախկին աշակերտներից նամակներ ի պաշտպանութիւն ճեմարանի նախկին տեսուչ պ. Կ. Կոստանեանի, որպէս պատասխան տեղւոյս մի քանի լրագիրներում երևեցած աննպաստ յօդուածների, բայց առ այժմ վաղաժամ ենք համարում տպել։ Ճանկալի է որ նախապէս խօսեն պ. Կոստանեանի հետ երկար ժամանակ պաշտօն վարող ուսուցիչներ և նորա աշակերտ-վարդապետները։

■ Նորերս, բժշկապետ պ. Բագ. Նաւասարդեանի նախաձեռնութեամբ մի ստուար խումբ զանազան դասակարգի անձինքների հիմնեց մի նոր կուսակցութիւն «Հայկազեան քաղաքակրթական միութիւն» անունով, որի ղրօշակի ներքոյ մտնում են այն բոլոր հայերը, որոնք ընդունելով Ռուսիոյ Կայ-

սեր հոկտեմբեր 17-ի ազատարար հրովարտակը՝ կշանան իրագործել նորան կեանքի մէջ սոսկ խաղաղ ճանապարհով, մոտենալով իրանց ծրագրով կոնստիտուցիոնո-դէմոկրատ կուսակցութեան ուղղութեան, նայած մեր ազգային շահերին: Նոր կուսակցութիւնը կովկասը համարելով բնաշխարհ մեր և մեր հարևանների, ոչ ի բաց առեալ և կովկասեան ունեւորին, պիտի կապուի նոցա հետ համերաշխութեամբ, առաջն առնէ հայ գաղթականութեան. նորա քաղաքականութիւնը պիտի լինի՝ ազգ-եկեղեցու անկախութիւնը, լեզուի ազատութիւնը, բարեգործական ընկերութիւնների և ուսումնարանների ազատ պահպանութիւն և վերջապէս Տաճկաստանի և այլ հայերի բարենորոգման խնդիրը, բայց այս ամենը միմիայն կուլտուրական խաղաղ ճանապարհով:

■ Տարին նոր է սկսւում և արդէն բազմաթիւ տեղերից, մանաւանդ Պարսկաստանի խորքերից դիմում են մեզ և խնդրում ձրիաբար «Լուսավ» ուղարկել այնտեղի գրադարաններին. մատնացոյց տնելով իրանց աղքատին վիճակը: Խմբագրութիւնս ուղարկում է որչափով որ հնարաւոր է համարում, բայց ամենքին օգնութեան հասնել անկարող է, մանաւանդ այս տարին, երբ ազգային աղէտների պատճառով, բաժանորդագրութիւնը կաղի կաղէ ընթանում: Ուստի միւսներին բաւարարութիւն կտանք, երբ բարեսէր մարդիկ «Լուսավ»ի աւելորդ օրինակներ կթողնեն խմբագրութեանս տնօրէնութեան:

ՆԱՄԱԿՆԵՐ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

I.

Գրեգորիս քահանայ Երզնկեանցը մեր կոնսիստորիայի ծառայողներիցս ըուկոտի արժանանալուց յետոյ գրել էր, որ կոնսիստորիայի ծառայողներս վարակուած ենք կաշառակերութեամբ, ծծում ենք ժողովրդի հիւթը և անփոյթ ենք մեր գործավարութեան մէջ: Մենք պատրաստեցինք մի ընդարձակ պատասխան այդ զրպարտութեան դէմ միառմի հերքելով բոլոր կէտերը և ընդհակառակը ցոյց տուինք նորա մըտքրած այն նոր եւ թարմ հոսանքը, որ քանդելով կոնսիստորիայի իրաւանց ու արդարութեան թուրը՝ տգէտ, անուս և թերուս տիրացունների մերժուած գործերը առաւ ու տարաւ, քշեց ու հասցրեց, հանեց մինչև սինօդ ձեռնադրելու համար: Այս ամենը ապացուցուած էր փաստական կերպով. և որովհե-